

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

Elintarviketutkimusten eräpäivityksen tietuekuvaus

Sisällys

Elintarviketutkimusten eräpäivityksen tietuekuvaus	1
1 Yleisesti	2
2 Tiedosto	2
2.1 Tiedoston tyyppi	2
2.2 Tiedoston nimeäminen	2
2.3 Tiedoston sisältö	3
2.4 Tietuekuvaus (sarakkeet ja järjestys)	4
2.4.1 Bakteri <i>Patogeeni</i>	4
2.4.2 Elintarvike	4
2.4.3 Paikka <i>Näytteenottopaikka</i>	5
2.4.4 Maa <i>Alkuperämaa</i>	6
2.4.5 Tulos	10
2.4.6 Kmtulos <i>Kvantitatiivisen määrityksen tulos</i>	10
2.4.7 Menetelmä <i>Laboratoriokohtainen</i>	10
2.4.8 Pvm1 <i>Näytteenottopäivämäärä</i>	10
2.4.9 Laboratorio <i>Laboratorion käyttäjätunnus/Patogenix</i>	10
2.4.10 Peruste	11
2.4.11 Lisätieto	11
2.4.12 Pvm2 <i>Analyysipäivämäärä</i>	11
2.5 Päivityksen palaute	11
2.6 Esimerkkejä tiedoston riveistä	12
Ohjeen voimassaolo	12

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

1 Yleisesti

Laboratorioiden on mahdollista tallentaa elintarviketutkimusten tutkimustuloksia **Patogenix**-järjestelmän käyttöliittymällä. Mikäli tutkimuksia on jäänyt edellisiltä vuosilta päivittämättä ja/tai päivitysten määrä tuntuu kohtuuttoman suurelta manuaalisesti tehtäväksi, voi laboratorio koostaa tulokset tiedostoon ja toimittaa sen Ruokavirastolle. Tulokset voidaan päivittää massapäivityksen suoraan tietokantaan käyttämällä samaa logiikkaa ja sääntöjä kuin käyttöliittymältä syötettäessä.

Tämä dokumentti on ohjeistus siitä, mitä tietoja tiedostossa tulee olla, missä muodossa ja millä arvoilla. Myös kenttien pakollisuus on kerrottu. Ohjeistuksella pyritään varmistamaan yhdenmukainen esitystapa eri lähettäjiä ja oikeellinen lähtötieto, ettei tietojen eheys tietovarastossa vaarantuisi ja eräkäsittely olisi sujuvaa.

2 Tiedosto

Yhdessä tiedostossa on suositeltavaa toimittaa vain tietyn vuoden tutkimustulokset. Samassa tiedostossa voi olla eri taudinaiheuttajiin (patogeenit) liittyviä tuloksia.

2.1 Tiedoston tyyppi

Tiedostomuotona suosituksena on csv (comma-separated values). Myös excel-tiedostot käyvät. Sarakkeiden erottimina käyvät puolipiste (;) tai pystyviiva (|).

2.2 Tiedoston nimeäminen

Tiedoston nimestä olisi hyvä käydä ilmi lähettävän laboratorion tunniste (esimerkiksi nimi tai käyttäjätunnus) ja tutkimuksen vuosi. Jos eri taudinaiheuttajia koskevat tulokset tulevat omissa tiedostoissaan, niin tiedoston nimeen on hyvä liittää myös patogeenin tunniste.

Laboratorion tunnisteena mieluiten laboratorion Patogenixin käyttäjätunnus, jolla tiedot kohdistetaan päivityksessä oikealle laboratoriolle. Esimerkiksi VitaTerv.

Patogeeneista voi käyttää seuraavia lyhenteitä:

- Ehec
- Kamylo
- Listeria
- Salmonella
- YersiniaE
- YersiniaP
- Patogeenit

Esimerkit:

Patogeenit_2019_VitaTerv.csv
Kamylo_2020_oulunseu.csv

(yhdessä tiedostossa eri patogeeneja)

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

2.3 Tiedoston sisältö

Tiedoston sarakejärjestykseksi suositellaan alla olevan mukaista järjestystä.

Sarakeotsikoita ei ole pakko käyttää, jos sarakkeiden järjestys on tietuekuvauksen mukainen.

Sarakeotsikoiden nimeämiseksi suosituksena 2.4 kappaleiden otsikoiden (bold) mukaiset nimet, mutta nimeäminen joka tapauksessa niin, että tiedon pystyy yksiselitteisesti tunnistamaan.

Valinnaisista tiedoista ei periaatteessa tarvitse olla saraketta, mutta se on suositeltavaa selkeyden ja manuaalisen käsittelyn vähentämiseksi.

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

2.4 Tietuekuvaus (sarakkeet ja järjestys)

2.4.1 Bakteri

Patogeeni

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

Sallitut arvot:

Id	Selväkielinen nimi
1	EHEC
2	Kampylobakteeri
3	Listeria
4	Salmonella
5	Yersinia enterocolitica (patogeeninen)
6	Yersinia pseudotuberculosis

2.4.2 Elintarvike

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

Sallitut arvot:

Id	Selväkielinen nimi
1	Maito- ja maitovalmisteet / Maito, käsittelemätön
2	Maito- ja maitovalmisteet / Maito, pastöroitu, UHT tai sterilisoitu
3	Maito- ja maitovalmisteet / Maitopohjaiset tuotteet (ei jäätelö)
4	Maito- ja maitovalmisteet / Erittelemättömät tuotteet
5	Eräät ravintorasvat ja öljyt / Erittelemättömät tuotteet
6	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore naudan liha
7	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore sian liha
8	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore lampaan liha
9	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore vuohen liha
10	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore hevosen liha
12	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tarhatun riistan liha, myös kanin liha
13	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Luonnonvaraisen riistan liha
14	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Naudan jauheliha
15	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Sikajauheliha
16	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Sikanautajauheliha
18	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Jauheliha (muu)
19	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Naudanliha raakalihavalmiste
20	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Sianliha raakalihavalmiste
22	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Raakalihavalmiste muu liha
23	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Naudanlihavalmiste (sellaisenaan syötävät)
24	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Sianlihavalmiste (sellaisenaan syötävät)
26	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Lihavalmisteet, muu liha (sellaisenaan syötävät)
27	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Erittelemättömät tuotteet
28	Muna ja munavalmisteet / Kuorimunat
29	Muna ja munavalmisteet / Munavalmisteet
30	Muna ja munavalmisteet / Erittelemättömät tuotteet
31	Kala ja kalavalmisteet / Tuore kala
32	Kala ja kalavalmisteet / Kalavalmiste (savustettu, suolattu jne)
33	Kala ja kalavalmisteet / Kalavalmiste (kuumennettu)
34	Kala ja kalavalmisteet / Äyriäiset
35	Kala ja kalavalmisteet / Simpukat
36	Kala ja kalavalmisteet / Erittelemättömät tuotteet
37	Vilja- ja leipomovalmisteet / Erittelemättömät tuotteet
38	Hedelmät ja vihannekset ja niistä tehdyt valmisteet / Tuoreet vihannekset, hedelmät ja marjat
39	Hedelmät ja vihannekset ja niistä tehdyt valmisteet / Idut

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

40	Hedelmät ja vihannekset ja niistä tehdyt valmisteet / Säilykkeet
41	Hedelmät ja vihannekset ja niistä tehdyt valmisteet / Salaatit (esim italian salaatti) v.m.
42	Hedelmät ja vihannekset ja niistä tehdyt valmisteet / Erittelemättömät tuotteet
43	Pähkinät ja pähkinätuotteet ja naksut / Erittelemättömät tuotteet
44	Valmisruuat / Pastat, pizzat, karjalanpiirakat yms.
45	Valmisruuat / Laatikot
46	Valmisruuat / Erittelemättömät tuotteet
47	Keitot, liemet ja kastikkeet / Erittelemättömät tuotteet
48	Jäätelöt ja jälkiruoat / Jäätelöt
49	Jäätelöt ja jälkiruoat / Jälkiruoat
50	Jäätelöt ja jälkiruoat / Erittelemättömät tuotteet
51	Yrtit ja mausteet / Erittelemättömät tuotteet
52	Mehut, juomat, kivennäisvesi, pakattu vesi / Mehut, juomat
53	Mehut, juomat, kivennäisvesi, pakattu vesi / Kivennäisvesi, pakattu vesi
54	Mehut, juomat, kivennäisvesi, pakattu vesi / Erittelemättömät tuotteet
55	Makeiset, hunaja ja sokeri / Erittelemättömät tuotteet
56	Kaakao ja kaakaovalmisteet, kahvi ja tee / Erittelemättömät tuotteet
57	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore broilerinliha
58	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore kalkkunan liha
59	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Tuore muu siipikarjanliha
60	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Broilerinlihan jauheliha
61	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Kalkkunan jauheliha
62	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Muu siipikarjanlihan jauheliha
63	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Broilerinlihan raakalihavalmiste
64	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Kalkkunanlihan raakalihavalmiste
65	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Muu siipikarjanlihan raakalihavalmiste
66	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Broilerinlihan valmiste (sellaisenaan syötävät)
67	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Kalkkunanlihan valmiste (sellaisenaan syötävät)
68	Liha ja lihavalmisteet, riista, siipikarjanliha / Muu siipikarjanlihan valmiste (sellaisenaan syötävät)
69	Hyönteiset ja hyönteisvalmisteet / Erittelemättömät tuotteet

2.4.3 Paikka

Näytteenottopaikka

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

Jos tieto jätetty lähdeaineistoksi tyhjäksi, oletusarvona käytetään *ei tietoa*.

Sallitut arvot:

Id	Selväkielinen nimi
1	ei tietoa
2	ammattikeittiö
3	teollisuus
4	vähittäismyynti

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

2.4.4 Maa

Alkuperämaa

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

- Sallittujen arvojen taulukon arvolla numerolla 3 on merkitys **Ei tietoa**
- Jos lähdeaineiston sarakkeessa ei ole arvoa niin tulkitaan merkityksellä **Ei tietoa**
- Sallittujen arvojen taulukossa numerolla 2 merkitys **Muu kuin Suomi**

Sallitut arvot:

Id	Selväkielinen nimi
4	Afganistan
5	Alankomaat
6	Alankomaiden Antillit
7	Albania
8	Algeria
9	Andorra
10	Angola
11	Anguilla
12	Antigua ja Barbuda
13	Arabiemiraatit
14	Argentiina
15	Armenia
16	Aruba
17	Ascencion
18	Australia
19	Azerbaidžan
20	Bahamaasaaret
21	Bahrain
22	Bangladesh
23	Barbados
24	Belgia
25	Belize
26	Benin
27	Bermuda
28	Bhutan
29	Bolivia
30	Bosnia-Hertsegovina
31	Botswana
32	Brasilia
33	Brunei
34	Bulgaria
35	Burkina Faso
36	Burma (Myanmar)
37	Burundi
38	Cape Verde
39	Caymansaaret
40	Chile
41	Cookinsaaret
42	Costa Rica
43	Diego Garcia
44	Djibouti
45	Dominica
46	Dominikaaninen Tasavalta
47	Ecuador
48	Egypti
3	Ei tietoa
49	El Salvador
50	Eritrea

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

51	Espanja
52	Etelä-Afrikka
53	Etiopia
54	Falklandinsaaret
55	Fidzi
56	Filippiinit
57	Futunasaaret
58	Färsaaret
59	Gabon
60	Gambia
61	Georgia
62	Ghana
63	Gibraltar
64	Grenada
65	Grönlanti
66	Guadeloupe
67	Guam
68	Guantanamo
69	Guatemala
70	Guinea
71	Guinea-Bissau
72	Guyana
73	Haiti
74	Honduras
75	Hong Kong
76	Indonesia
77	Intia
78	Irak
79	Iran
80	Irlanti
81	Islanti
82	Iso-Britannia ja Pohjois-Irlanti
83	Israel
84	Italia
85	Italia: Vatikaani
86	Itävalta
87	Jamaika
88	Japani
89	Jemen
90	Jordania
91	Jugoslavia
92	Kamerun
93	Kamputsea
94	Kanada
95	Kazakstan
96	Kenia
97	Keski-Afrikan Tasavalta
98	Kiina
99	Kirgisia
100	Kiribati
101	Kolumbia
102	Komorit
104	Kongo
103	Kongo
105	Korean Kansantasavalta (Pohjois-Korea)
106	Korean Tasavalta (Etelä-Korea)
107	Kreikka
108	Kroatia
109	Kuuba
110	Kuuba
111	Kuwait
112	Kypros
113	Laos
114	Latvia

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

115	Lesotho
116	Libanon
117	Liberia
118	Libya
119	Liechtenstein
120	Liettua
121	Luxemburg
122	Länsi-Samoa
123	Macao
124	Madagascar
125	Makedonia
126	Malawi
127	Malediivit
128	Malesia
129	Mali
130	Malta
131	Marokko
132	Marshallin Saaret
133	Martinique
134	Mauritania
135	Mauritius
136	Mayotte
137	Meksiko
138	Mikronesia
139	Miquelon
141	Moldova
140	Moldova
142	Monaco
143	Mongolia
144	Montserrat
145	Mosambik
2	Muu kuin Suomi
146	Namibia
147	Nauru
148	Neitsytsaaret Usa
149	Nepal
150	Nevis
151	Nicaragua
152	Niger
153	Nigeria
154	Niue
155	Norfolkin Saaret
156	Norja
157	Norsunluurannikko
158	Oman
159	Pakistan
160	Palau
161	Palestiina
162	Panama
163	Papua-Uusi-Guinea
164	Paraguay
165	Peru
166	Portugali
167	Principe
168	Puerto Rico
169	Puola
170	Päiväntasaajan Guinea
171	Qatar
172	Ranska
173	Ranskan Guyana
174	Ranskan Polynesia
175	Reunion
176	Romania
177	Ruanda

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

178	Ruotsi
179	Saipan
180	Saksa
181	Salomonsaaret
182	Samoa Usa
183	San Marino
184	Sao Tome
185	Saudi-Arabia
186	Senegal
187	Seychellit
188	Sierra Leone
189	Singapore
190	Slovakia
191	Slovenia
192	Somalia
193	Sri Lanka
194	St. Helena
195	St. Kitts
196	St. Lucia
197	St. Pierre
198	St. Vincent
199	Sudan
1	Suomi
200	Surinam
202	Sveitsi
201	Swazimaa
203	Syyria
204	Tadzikistan
205	Taiwan
206	Tansania
207	Tanska
208	Thaimaa
209	Tobago
210	Togo
211	Tokelau
212	Tonga
213	Trinidad
214	Tsad
215	Tsekki
216	Tunisia
217	Turkki
218	Turkmenistan
219	Tuvalu
220	Uganda
221	Ukraina
222	Unkari
223	Uruguay
224	Uusi Kaledonia
225	Uusi-Seelanti
226	Uzbekistan
227	Valko-Venäjä
229	Vanuatu
230	Vatikaani
231	Venezuela
232	Venäjä
233	Vietnam
234	Viro
228	Wallis
235	Yhdysvallat
236	Zambia
237	Zimbabwe

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

2.4.5 Tulos

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

Sallitut arvot:

Koodi	Selväkielinen nimi
P	Positiivinen
N	Negatiivinen

2.4.6 Kmtulos

Kvantitatiivisen määrittelyn tulos

Pakollisuus: EI

Muoto: Teksti

Esimerkkejä:

<10
<100
<100 pmy/g
<10 Est
alle 10 cfu/g
10
Ei todettu

2.4.7 Menetelmä

Laboratoriokohtainen

Pakollisuus: EI

Muoto: Teksti

Lisätieto:

Laboratorion aikaisemmin käyttämistä menetelmistä voidaan toimittaa siirtoa varten luettelo tai käytettyjä menetelmiä voi tarkistaa käyttöliittymältä sen varmistamiseksi, että toimitettujen menetelmien kirjoitusasu on haluttu. Mikäli menetelmää ei laboratorion tiedoista löydy aikaisemmin, niin toimitettu menetelmä käsitellään uutena. Laboratoriokohtaisen luettelon menetelmiin voidaan menetelmään liittää yksiselitteinen tunnus, jolloin kirjoitusasua ei tarvitse huomioida.

2.4.8 Pvm1

Näytteenottopäivämäärä

Pakollisuus: EI

Muoto: Päivämäärämuotoinen seuraavilla esitysmuodoilla:
vvv-kk-pp tai vvv.kk.pp tai pp-kk-vvvv tai pp.kk.vvvv

2.4.9 Laboratorio

Laboratorion

käyttäjätunnus/Patogenix

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Vakiotekstinä laboratorion käyttäjätunnus (Patogenixin kirjautumisessa käytettävä)

2.4.10 Peruste

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Taulukon mukainen numeerinen tunniste (Id) tai tarkka tekstiarvo.

Sallitut arvot:

Koodi	Selväkielinen nimi
V	Viranomaisnäyte
M	Muu kuin viranomaisnäyte

2.4.11 Lisätieto

Pakollisuus: EI

Muoto: Teksti

Lisätieto: Tutkimukseen voi liittää vapaamuotoista tekstiä, joka tallentuu tietokantaan.

2.4.12 Pvm2

Analyysipäivämäärä

Pakollisuus: KYLLÄ

Muoto: Päivämäärämuotoinen seuraavilla esitysmuodoilla:
vvvv-kk-pp tai vvvv.kk.pp tai pp-kk-vvvv tai pp.kk.vvvv

Lisätieto: Kirjaamispäivä johdetaan analyysipäivämäärän vuoden mukaan kyseisen vuoden viimeseksi päiväksi.

2.5 Päivityksen palaute

Päivityksen onnistumisesta ja hylätyistä tiedoista syntyy rivikohtainen tiedosto. Hylätyt tapaukset tulee korjattuina päivittää tietokantaan joko Patogenixin käyttöliittymän kautta tai uutena tiedostona.

Osasto/yksikkö

Ulkoisen ohjeen otsikko

2.6 Esimerkkejä tiedoston riveistä

	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L
1	Bakteeri	Elintarvike	Paikka	Maa	Tulos	Kmtulos	Menetelmä	Pvm1	Laboratorio	Peruste	Lisätieto	Pvm2
2	EHEC		4	4 Suomi	Negatiivinen	Ei todettu		23.5.2022	testiLabra	Viranomaisnäyte		23.5.2022
3	Listeria	Maito- ja maitovalmisteet / Erittelemättömät tuotteet	teollisuus		N		MeneX	21.5.2022	testiLabra	V		23.5.2022
4	6		39 vähittäismyynti	5 P	<10	Men105		23.5.2022	testiLabra	M	Lisätieto	24.5.2022

Ohjeen voimassaolo

Tämä ohje on voimassa 2022.

Tiedoksi